

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
WYŻSZA SZKOŁA PRZEDSIĘBIORCZASCI I ADMINISTRACJI W
LUBLINIE
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕРЕЗІВСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ОНПУ
ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

*До 100-ліття Одеського національного
політехнічного університету*

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної науково-практичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОГО РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ»**

25-27 червня 2018 року, м. Одеса

Київ - 2018

УДК 342.5 (477)

Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання державно-правового розвитку України» містить тези наукових праць, у яких розглядаються: сучасний стан та перспективи розвитку національної правової системи України, реформи в сфері державного управління України в рамках вивчення міжнародного досвіду та розкриття вітчизняних реалій, трансформаційні процеси в сучасному українському суспільстві. Окремо увагу приділено характеристиці української політичної системи та пошукам шляхів підвищення ефективності її функціонування. Також розглянуто філософський, історичний та культурологічний аспекти суспільно-політичного розвитку України. Не залишилися осторонь й державна інформаційна політика в нашій країні та шляхи її реалізації.

Редакційна колегія:

Марущак В.П. – доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри державознавства і права Одеського регіонального інституту державного управління Національної Академії державного управління при Президентові України

Білоусов О.С. – доктор політичних наук, професор кафедри правознавства Одеського національного політехнічного університету

Чістякова І.М. – кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри правознавства Одеського національного політехнічного університету

Гегечкорі О.В. – доцент, доцент кафедри соціальних та правових дисциплін Національної академії Національної гвардії України

Прилуцька А.Є. – канд. філос. наук, проф. ХАІ, завідувач кафедри документознавства та української мови, Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»

Шевченко В.П. – директор Березівського вищого професійного училища ОНПУ, викладач вищої категорії, відмінник освіти України

Шевченко Г.О. – заступник директора з навчально-методичної роботи та міжнародних зв'язків Березівського вищого професійного училища ОНПУ, викладач вищої категорії

Кривдіна І.Б. – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри правознавства Одеського національного політехнічного університету (відповідальний секретар);

Моїсєєва Т.М. – кандидат історичних наук, доцент кафедри правознавства ОНПУ.

Рецензенти:

Пахомова Т.І. – доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри регіональної політики та публічного адміністрування Одеського регіонального інституту державного управління Національної Академії державного управління при Президентові України

Сухотеріна Л.І. – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри політології Одеського національного політехнічного університету

Оганісян М.С. – кандидат філософських наук, доцент кафедри публічного управління та регіоналістики Одеського регіонального інституту державного управління Національної Академії державного управління при Президентові України

Актуальні питання державно-правового розвитку України: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 100-літтю Одеського національного політехнічного університету (25-27 червня 2018 р., м. Одеса). – К.: Каравела, 2018. – 160 с.

ЗМІСТ

Оборський Г.О. Впровадження нових педагогічних технологій в системі вищої освіти України.....	6
Нестеренко С.А. Підвищення рівня правосвідомості та правової культури у студентів ЗВО.....	10
СЕКЦІЯ 1 «СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»	
Бабіна В.О. Реалізація прав і свобод людини в сучасній Україні: окремі проблеми правового регулювання.....	13
Гегечкорі О.В., Семенов С.С. Правова культура як складова загальної культури військовослужбовців.....	16
Киртока М.П. Перспективи зміни організаційного механізму управління концесійною діяльністю в Україні.....	18
Марущак В.П. Право і стратегічне планування економіки.....	21
Марущак О.І. Порівняльна характеристика податків і права.....	25
Молчанов В.В. Правове регулювання страхування інтелектуальної власності: міжнародний досвід.....	29
Озернюк Г.В. Державні органи як суб'єкти регулювання страхових правовідносин.....	30
Ровинський Ю.О. Посилення фінансового контролю як наслідок загальносвітових тенденцій розкриття банківської таємниці.....	31
СЕКЦІЯ 2 «РЕФОРМИ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ»	
Бачинська К.В. Правове забезпечення реалізації реформи децентралізації.....	37
Забарна Е.М. Формування регіональних студій як комплексної категорії територіального розвитку.....	39
Новак Г.Д. Реалізація державної регіональної політики України в аспекті транскордонного співробітництва.....	42
Панченко Г.О. Реформа сучасної системи державного управління України: реалії та перспективи.....	45
СЕКЦІЯ 3 «ДЕРЖАВНА СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»	
Гришкорін М.Г. Фізична підготовка туриста.....	48
Зазимко Н.С., Банокіна Л.А. Самостоятельные занятия оздоровительным бегом.....	51
Кривдіна І.Б. Система гуманітарної допомоги ЄС для громадян України.....	53

Латишева В.В. Міжнародний досвід соціально-правового захисту працівників Національної поліції України.....	56
Мамонтова Э.В., Пелевин Е.Ю. Социальный вектор украинских реформ: некоторые итоги и перспективы.....	59
Петелкакі В.В., Грєєва В.І., Трапезникова С.С. Нейробіка: гімнастика для розуму.....	63
Петелкакі В.Ф., Грєєва В.І., Трапезникова С.С. Вплив дихальних вправ на здоров'я студентів спеціального медичного відділення.....	66
Шевченко В. П., Шевченко М. Г. До питання формування здорового способу життя молоді.....	69
СЕКЦІЯ 4 «ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ ТА ДЕРЖАВІ»	
Кутузова Н.Г. Малый бизнес: вчера, сегодня, завтра.....	71
Овчаренко Т. Д. Особливості інноваційної педагогічної діяльності при викладанні суспільних дисциплін.....	74
Оганісян М.С. Соціокультурні цінності як чинник формування етики публічного службовця.....	79
Романова О.К., Курова Г.І. Вивчення української мови іноземними студентами в закладах вищої освіти України.....	82
Роша Л.Г. Системна оцінка організації патологоанатомічної служби України.....	83
Шевченко Г.О., Шевченко М.Г. Міждисциплінарні зв'язки між теоретичним і виробничим навчанням.....	86
Яковлєв І.В. Конгрес української інтелігенції та процеси трансформації в українському суспільстві.....	89
Янюк С.В. Сучасні реалії територіальної оборони України	91
СЕКЦІЯ 5 «ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ»	
Білоусов О.С. Громадсько-політичні практики як форма накопичення активістських ресурсів.....	93
Піча Володимир Політична культура суспільства.....	96
Шановська О.А., Філоненко К.М. Методи впливу на виборців під час проведення виборчої кампанії в Україні.....	102
Шишименко И.Н. Политическая экспертиза в политико-управленческом процессе.....	105
СЕКЦІЯ 6 «СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ: ФІЛОСОФСЬКИЙ, ІСТОРИЧНИЙ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ»	
Букач В.М. Право і культура.....	108

Воробйова Г.В. Французський кінематограф початку XX століття та його вплив на європейський та український кінематограф.....	110
Гегечкорі О.В., Молчанов А.А. Роль політичної соціалізації в становленні особистості	113
Моїсеєва Т.М. Законодавчо-нормативне визначення умов утримання «клієнтів» гамівних (виправних) будинків (на матеріалах Повного зібрання Законів Російської імперії).....	114
Непіпенко Л.П., Гегечкорі О.В. Сутність, стан і перспективи капеланської служби у Національній гвардії України.....	117
Соловйов К.В., Какурін Д.О. (Науковий керівник - Овчаренко Т.Д.) Духовні цінності українського козацтва.....	119
Федорова А.І. Діяльність Івана Цепова щодо зміцнення старообрядництва в Одесі (початок XX ст.).....	123
Чернов Т.О. Особистісна зрілість в системі соціальних трансформацій.....	126
Чістякова І.М. Глобалізація духовного та бездуховного у сучасному світі.....	129

СЕКЦІЯ 7 «ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ»

Василенко О. П., Колесов Є. І. Функціонування документної комунікації у закладах вищої освіти України.....	132
Гибински Л. Гендерный фактор в рекламных технологиях.....	135
Kazimir Alexandr. Impacts of information systems.....	136
Кубко В.П. Феномен реклами як сучасного засобу комунікації в інформаційному просторі.....	140
Панькевич О.О. Комунікативна компетентність як інструмент успіху майбутнього журналіста.....	143
Татакі О.О., Білошкурська К. Особливості створення електронного видання для спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».....	146
Татакі Д.Д., Татакі О.О. Дистанційні освітні технології в організації навчального процесу в ОНПУ.....	150
Chernov Timorhey. Managing information systems.....	152
Шевченко Б.Г. Державна інформаційна політика в Україні та суспільство.....	154
Шевченко О.В. Інформаційна складова діяльності державних органів місцевої влади України.....	156

економічних чинників та незавершеності соціально-політичних перетворень у державі.

Вплив цих та інших факторів на організацію ТрО України потребує поглибленого дослідження з метою наукового обґрунтування шляхів удосконалення системи ТрО, її трансформації до сучасних умов та подальшого розвитку теорії й практики вирішення завдань ТрО.

Література:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - №30. - ст.141.
2. Закон Верховної Ради України «Про оборону України» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - № 9. - ст.106.
3. Положення про територіальну оборону, затверджено Указом Президента №406/2016 від 23 вересня 2016 р.
4. Жангазы Р. Роль и место формирования территориальной обороны в системе общегосударственных оборонных и военных мероприятий: зарубежный опыт [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://yvision.kz/post/227030>.

СЕКЦІЯ 5

ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Білоусов О. С.

доктор політичних наук, професор, кафедра правознавства
Одеський національний політехнічний університет
(Одеса, Україна)

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНІ ПРАКТИКИ ЯК ФОРМА НАКОПИЧЕННЯ АКТИВІСТСЬКИХ РЕСУРСІВ

Вплив сучасного суспільства на еволюцію громадянської участі доречно аналізувати через поняття «громадянські практики», у зв'язку з тим, що це поняття найчастіше використовують для позначення сукупності дій, які під впливом різних детермінантів усталюються і поступово заповнюють неінституціоналізований простір з можливістю трансформувати політичні структури та соціальні відносини.

Відомий український соціолог О. Резнік обґрунтовує евристичну цінність поняття «громадянські практики», яким він продуктивно послуговується у своїх дослідженнях в якості однієї з центральних категорій, наступним чином: «Через громадянські практики виявляється

феномен громадянськості - усвідомлення громадянином своїх прав та обов'язків у житті країни, створення умов для якнайповнішого розкриття всього потенціалу людини, її творчого самовираження. В процесі інституалізації публічної сфери як неформальної мережі для обміну інформацією та точками зору, яка відтворюється через комунікативну дію, її суб'єкти набувають навичок формувати та оприлюднювати свої погляди, продукуючи таким чином громадянські практики. З іншого боку, поступово, у політичній владі формується здатність сприймати та дослухатися до громадської думки. Таким чином громадська думка через громадські практики набуває контролюючих функцій. Саме тому громадянські практики можна розглядати як систематичні, відтворювані та постійні дії різних соціальних суб'єктів (індивідів і груп) у публічній сфері, які є формою реалізації їхніх власних інтересів і за умов вагової сукупності здатні перетворювати соціальні та політичні інститути» [2, 287].

При цьому, суб'єктами громадянських практик можуть бути як індивіди, так і групи, оскільки громадянська активність структурується за формами залученості, залежно від яких доцільним є індивідуальний та колективний спосіб обстоювання власних інтересів. За характером дії та типом суб'єкта громадянської активності, зазначає соціолог, можна виділити загалом три види практик: громадсько-політичні практики, які передбачають як індивідуальні, так і тимчасові колективні форми дій у громадсько-політичній сфері; практики контактування громадян з установами і організаціями, які передбачають звернення до установ з метою захисту власних інтересів; кооперативні (колективні, організаційні) практики громадян, які є систематичними та постійними діями добровільно об'єднаних в асоціації людей задля спільної реалізації своїх інтересів.

О. Резніком була сформульована концептуальна схема зумовленості громадянських практик, які, за його ствердженням, є матеріалізованим втіленням соціальних відносин через інституціоналізовані чи неінституціоналізовані форми вираження. Це втілення можливе за наявності відповідних структурних, ресурсних та соціально-психологічних чинників. Аналіз досвіду емпіричних досліджень різних форм громадянської активності виокремив найдієвіші моделі їхньої детермінації, до яких можна віднести: 1) модель громадянського волонтаризму, яка охоплює як суб'єктивні соціально психологічні, так і об'єктивні соціально-економічні чинники; 2) модель структурних розколів пояснює зумовленість громадянських практик проявами солідарності та ідентифікації з різними соціальними групами, які утворилися в суспільному розвитку певного суспільства; 3) модель соціального капіталу здебільшого пояснює діяльність у громадських організаціях, оскільки

накопичення довіри до людей, відчуття спільноти, сусідської єдності, громадянської компетентності утворює відповідний соціальний ресурс [2, 304].

Громадянська участь, досліджувана через громадянські практики за умови системного поєднання усіх трьох вище вказаних моделей, демонструє безумовний зв'язок своєї мотивації із існуючою соціальною структурою певного суспільства. Такий зв'язок полягає, передусім, у мотивації громадянської активності відповідними конкретними соціальними ідеалами, інтересами та потребами та системою соціальних цінностей у цілому.

Взаємодія між різними формами і проявами громадянської участі, у свою чергу, дозволяє більш рельєфно бачити і взаємодію між її суб'єктами, яка розкривається як система інтеракції суб'єктів різного рівня. Водночас, позаяк соціальні відносини виступають як конкретні взаємини людини та інституцій, у цій площині вирізняються статусні відносини, а розподіл соціальних статусів у суспільстві створює структурні розмежування, які, своєю чергою, впливають на реалізацію потреб людей. Однак не завжди усвідомлення соціальних інтересів, спричинених соціальними розколами, стимулює громадянську активізацію. Адже лише за умови зростання активістських цінностей, виникає ідеологічне підґрунтя для реалізації соціальних потреб та інтересів і відбувається політична ідентифікація. При цьому зростає суб'єктивне усвідомлення власної політичної компетентності та громадянського обов'язку, а віра у власні сили та можливість реалізувати свої домагання стають вирішальними чинниками для того, щоб люди почали діяти. Відтак, коли важливість громадянського обов'язку переважає власні егоїстичні погляди на життя, з'являються передумови ідентифікації та солідарності з референтною групою, знижується міжособистісна недовіра, відбувається емоційне насичення особистісних відносин.

На інтенсивність громадянських практик також впливають особистісні чинники самоактуалізації людини у соціальному житті, а саме самоповага, контроль над ситуацією, схильність до домінації, невимушеність у соціальних взаємодіях тощо. Принципово важливо при цьому, що міра свободи дій, як показник громадянськості практик, визначається ступенем економічної незалежності індивідів, а інакше ці дії виражатимуть волю не стільки їх самих, скільки тих, від кого вони в даний момент отримали ресурс. Цілковито доведено, що завдяки незалежному соціоекономічному статусові індивід стає рішучішим. Це, своєю чергою, зумовлено накопиченням активістських ресурсів - наявністю вагомого практичного досвіду, навичок, що є важливим джерелом повторюваності дії [1].

Серед залучених у громадсько-політичні практики переважає підтримка прозахідного шляху розвитку, і вони більш відкриті до процесів інтеграції та глобалізації.

Література:

1. Перспективи модернізації в Україні і тенденції змін суспільної свідомості / Інститут соціології НАН України : Матеріали круглого столу, м. Київ, 11 лютого 2013 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.i-soc.com.ua/institute/press_relis.pdf
2. Резнік О. Громадянські практики в перехідному суспільстві : чинники, суб'єкти, способи реалізації / О. Резнік. - К.: Інститут соціології НАН України, 2011. – 320 с.

Піча Володимир

доктор соціологічних наук, професор

Вищої школи підприємництва і адміністрування у м. Люблін
(Люблін, Польща)

Picha Volodymir

doctor habilitowany socjologii, professor nadzwyczajny Wyższej Szkoły
Przedsiębiorczosci i Administracji w Lublinie
(Lublin, Polska)

ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА СУСПІЛЬСТВА

Політична культура суспільства (П.к.с.) – одна з надзвичайно актуальних і теоретично складних проблем державно-правового розвитку України, соціології політики – галузі соціології, що вивчає політику як особливий суспільний процес. Саме соціологія політики покликана з'ясовувати зміст і структуру **П.к.с.** конкретного суспільства, її взаємозв'язок з політичними традиціями народу, з не співпадаючими з нею існуючих в суспільстві політичних субкультур, її вплив на політичне життя суспільства. **П.к.с.** багато в чому пояснює нам витoki, характер і особливості політичної свідомості і політичної поведінки суб'єктів (акторів) політики – політичних лідерів, політичної еліти держави, політичних партій, соціальних груп даного суспільства, динаміку і направленість політичних процесів, особливості пануючого в суспільства політичного режиму, функціонування і розвиток, динамічність політичної системи в цілому.

П.к.с. була предметом зацікавлень Платона, Аристотеля, Ш.Монтеск'є, Н.Макіавеллі, К.Маркса, Р.Міхельса, В.Парето, А.Токвіля та багатьох ін. мислителів. Активно поняття **П.к.с.** стали вживати і тлумачити з 50-х рр. ХХ ст. західні політологи Г.Алмонд, Д.Белл, М.Берестейн, П.Бурд'є,